

Многи су за аустралијску компанију “Рио тинто” [1] чули тек недавно када су медији известили да су кинеске власти ухапсиле и осудиле четворицу директора ове велике корпорације [2]. Аустралијски држављанин Стерн Ху, један од директора компаније, осуђен је на десет година затвора док су његове кинеске колеге осуђене на 14, осам и седам година затвора због примања мита од 13 милиона долара, као и за индустријску шпијунажу кинеских компанија које експлоатишу бројна рудна богатства ове огромне земље.

„Рио тинто“ је британско-аустралијска рударска компанија која има седиште у Лондону и Мелбурну. Ова компанија је основана још давне 1873. када је међународни конзорцијум инвеститора од шпанске владе купио комплекс рудника у близини реке по имену Рио тинто у Шпанији. Од тада компанија је постала једна од водећих светских рударских корпорација која се бави експлоатацијом руда алуминијума, бакра, угља, уранијума и дијаманата. Не треба помињати да поменута компанија има представништва по целом свету.

Компанија „БХП Билитон“, која представља највећу светску рударску компанију и која је настала 2001. године спајањем аустралијске БХП компаније и британско-холандског „Билитона“, понудом од 147 милијарди долара желела је да откупи „Рио тинто“, али је руководство компаније одбило ову понуду. [3]

Европски призвођачи челика су изразили забринутост због могућности да једна компанија преузме монопол у истраживању и експлоатацији руда у читавом свету. Али ово није крај бригада антимонополиста пошто су и већ поменути Кинези више него заинтересовани за куповину ове компаније. Наиме, Кинези су били у игри око куповине ове корпорације а висина њихове понуде износила је читавих 200 милијарди долара. [4]

Рио Тинто долази у Србију

Минерал јадарит, који је у Србији откривен 2006. године, због сличности са минералом из филма одмах је добио егзотично име “криптонит”. „Рио тинто“ је одмах по открићу вредног и ретког минерала у јадарском басену у околини Лознице, као и у Јаноку у

Долазак Рио тинта или још једна велика пљачка Србије

Пише: Слободан Јовановић
петак, 09 април 2010 17:31

околини Краљева, дошао у Србију како би могао да у будућим рудницима експлоатише поменути минерал.

Без обзира на то ко на крају буде постао већински власник компаније „Рио тинто“, готово је сигурно да ће ова компанија, која своје представништво у Србији има у виду београдске фирма “Рио Сава експлорешн”, имати монопол на експлоатацију овог вредног минерала. Директор поменуте српске фирме Ненад Грубин истиче да директни трошкови досадашњих геолошких истраживања премашују десет милиона долара [5], “док су представници ‘Рио тинта’ задовољни добијеним резултатима тако да планирају да започну израду прелиминарне студије изводљивости за експлоатацију јадарита”.

Министарство рударства и енергетике је навело да се у следећих неколико година може очекивати отварање рудника јадарита уколико све буде текло по плану.

На основу свега овога можемо да закључимо да је на помолу још једна у низу трговина српским природним богатством. Не би требало много да нас чуди уколико наше политичко руководство, у име наводних страних улагања, допусти да ова компанија преузме потпуну контролу над експлоатацијом рудног богатства наше земље јер “како је оценило Министарство рударства и енергетике, отварање рудника био би значајан економски подстицај и сигнал и другим светским мултинационалним компанијама да дођу и улажу у сектор рударства у Србији”. [6]

Поменути минерал је у басену Јадра открио 2006. године Крис Стенли из Лондонског природњачког музеја. Исте године минерал је и званично проглашен за нов. Међутим, с обзиром на то да је истраживање овог минерала, чије је откриће својевремено изазвало огромну медијску пажњу како код нас, тако и у свету, сада готово пало у заборав тако да се скоро у нашој јавности више и не говори о евентуалној огромној исплативости његове експлоатације, питање је где ће завршити средства из страних улагања која покривају трошкове истраживања.

С обзиром на то да нема најновијих извештаја о току истраживања и плановима за отварање нових рудника за експлоатацију откривеног минерала, чије је откриће CNN прогласио једним од највећих научних открића 2006. године, намеће се питање да ли су сви послови, као и уговори, већ склопљени или ће евентуална експлоатација морати да сачека боље дане. У међувремену, мораћемо да сачекамо да нека друга компанија са “огромним страним улагањима” попут италијанског “Фијата” обезбеди бољи животни

Долазак Рио тинта или још једна велика пљачка Србије

Пише: Слободан Јовановић
петак, 09 април 2010 17:31

стандард грађанима Србије.

---

[1] <http://www.riotinto.com/>

[2] <http://www.liderpress.hr/default.aspx?sid=98816>

[3] <http://www.emg.rs/vesti/svet/37644.print.html>

[4] <http://www.emg.rs/vesti/svet/22574.html>

[5] <http://www.bifonline.rs/vesti/article.php?storyid=856>

[6] http://www.rtv.rs/sr_lat/ekonomija/rio-tinto-zainteresovan-za-eksploataciju-ruda-u-srbiji_143949.html